

alpinizem, vsaka sestavina je plemenitila drugo. A vendar se da izluščiti smoter, nekak »končni cilj«, ideal, ki se je svetlil tam nekje na obzorju prihodnosti: visoke gore, težke stene, čimbolj preprost način - vse to v enem dejanju. Čistega ideala ni mogoče doseči, bližino pa. Takó je bila videti Vanjeva alpinistična pot skozi njegovo desetletje: Alpe, Kanada, Kumbakarna, Anapurna, Nova Zelandija, Siniolču, Langšiša Ri, Ama Dablam. Uspehi, izjemni uspehi, vmes tudi umiki, a tudi ti so pomenili nove izkušnje, večjo zrelost, in ne poraze. Bil je velik up slovenskega alpinizma.

Je pa še nekaj, kar ga je odlikovalo. Bil je izredno kultiviran sogovornik, po starem rečeno - lepo vzgojen. Nobeno sozvočje stališč ali mnenj ga ni spravilo v evforijo in nobeno nestrinjanje v osebno zamerljivost ali celo sovraštvo. V nasprotju s slovensko tradicijo je vedel, da je preteklost vredna le toliko, kolikor služi prihodnosti. Zato se je zlahka poslovil od napak, ko jih je prepoznal. Rekel bi, da je s seboj in z drugimi zmeraj izravnal bilanco. Kar je prevzel in obljubil, je vedno izpolnil. Zato je bil zelo cenjen tudi pri redkih podpornikih našega alpinizma.

Če so udarci usode - kot najraje poimenujemo največjo

neznanko našega bivanja - včasih predvidljivi ali vsaj razložljivi, se nam drugič zde slepi, celo polni neke čudne ironije, zlobne norčavosti. Taka je videti Vanjeva smrt. Ne v plazu Kumbakarne, ne v ledu Ama Dablam, kjer je bilo že vse na nitki, tod, v Mojstrovki, doma, na vzgojni turi, pri vseh varnostnih pravilih in sredstvih. Kdo razume? Tega ne zmoremo, ne dosežemo. Je pa dejstvo, in moramo ga sprejeti. Življenje mu je dalo v roke debelo knjigo, precej listov je na gosto popisal, a velik del je ostal prazen.

Kaj reči staršem, kaj domačim, kaj Petri? Včeraj je Vanja še bil - ga danes ni več? Mar ni vsakemu od nas, ki smo ga poznali, nekaj zapustil? Vse, kar sem bil z njim - in če je bilo tega še tako malo - živi naprej. Vse je še vedno res, vsak njegov pogled, vsak stisk roke, vsaka beseda. Celó moje življenje bi bilo nekoliko drugačno, če ga ne bi srečal. Nič, kar je, se torej ni spremenilo. Kaj je torej on šele Vam, ki je bil Vaš drugače, globlje!

Izguba je velika, neizmerna, a to, da je bil, da ste se imeli, je več od smrti, je most čez obup in samoto. Vsak od nas ima še naprej svojega Vanjo. Črte, ki jih je zarisal v stenah, so le minljiv simbol te večne resnice.«

HIMALAJA JE ZAHTEVALA ŽIVLJENJI DVEH VRHUNSKIH SLOVENSkih ALPINISTOV

PLAZ JE POGUBIL POČKARJA IN PETRIČA

MARJAN RAZTRESEN

Najvišje gore sveta so zahtevale še dve slovenski življenji: dne 4. oktobra letos sta za vedno ostala na strmih pobočjih nasproti Kumbakarne, deviškega 7468 metrov visokega himalajskega orjaka v gorski skupini Kangčendzenge, alpinista **Bojan Počkar** in **Žiga Petrič**, člana Alpinističnega odseka Železničar iz Ljubljane. Kot prva na svetu sta nameravala po še nepreplezani malone dva kilometra visoki vzhodni steni priplezati na vrh ene od najvišjih še neosvojenih gora na svetu.

POSKUS Z VANJO FURLANOM

Pot iz Katmanduja, nepalske prestolnice, proti vzhodu in k vznožju Kumbakarne ali Vzhodnega Džanuja, kot tudi imenujejo to goro, sta alpinista brez zapletov opravila skupaj z zdravnico **dr. Ando Perdan** in maloštevilnim spremstvom nosačev. Iz baznega tabora pod goro,

ki so ga postavili na nadmorski višini 5300 metrov, sta se takoj lotila aklimatizacijskih tur na goro, ki stoji nasproti Vzhodnega Džanuja in s pobočij katere je lep razgled na steno, ki sta jo nameravala preplezati na alpski način. Predvsem Počkar je to goro in to steno sicer že poznal, saj je bil leta 1992 skupaj s pokojnim **Vanjo Furlanom** v njej in je priplezal do višine nekako 7100 metrov, kar je bilo doslej največ, kar so na tej gori opravile maloštevilne odprave. Po načrtu naj bi se do 10. oktobra privadila na veliko nadmorsko višino, potem pa v enem zamahu in čim krajšem času priplezala na vrh gore, na katerem doslej še ni stal nihče. Glede na dotedanje izkušnje s te gore sta računala, da bi za plezanje na vrh potrebovala kakšnih 35 ur ali tri dni, približno enako dolgo pa za sestop, ki bi bil najverjetneje po isti smeri prek stene.

Dne 13. oktobra pa je nepalsko ministrstvo za turizem, v čigar resorju so tudi alpinistične odprave, na podlagi policijskega sporočila iz vzhodnega dela države na meji s Sikimom sporočilo, da od 4. oktobra pogrešajo oba slovenska alpinista. Isti dan, ko je sporočilo prišlo v Slovenijo, je načelnik Komisije za odprave v tuja gorstva **Tone Škarja** optimistično domneval, da ju je na pobočjih gore, na katerih sta se aklimatizirala, sicer lahko ogrozilo sneženje, vendar je dejal, da sta izkušena alpinista gotovo bivakirala in počakala, da sneženje poneha, nato pa se bosta vrnila v dolino. Ob tem je še dejal, da so mehiškega alpinista **Carlosa**

Zlati cepin za Slovence

Zlati cepin, prestižno svetovno nagrado za najboljši alpinistični dosežek letošnjega leta, ki ga podeljuje Francosko gorniško združenje in revija Montagnes Magazine, sta dobila Tomaž Humar in pokojni Vanja Furlan za letošnje spomladansko plezanje po prvenstveni smeri na lepo himalajsko goro Ama Dablam. To je za slovenske alpiniste že drugo tako priznanje — prvi zlati cepin sta leta 1991 dobila Marko Prezelj in Andrej Štremfelj.

Stena Kumbakarne, po kateri sta nameravala plezati Počkar in Petrič

Carsolia, četrtega človeka na svetu, ki je priplezal na vrhove vseh 14 osemtisočakov, lani v Katmanduju že proglasili za mrtvega, ko je plezal na osemtisočak Manaslu, vendar si je ob nenadnem močnem sneženju visoko na pobočjih te gore uredil bivak, v njem počakal, da so se vremenske razmere uredile in se potem sam vrnil v bazni tabor pod goro.

POD PLAZOM POKOPANI VSI UPI

Vsi upi pa so bili pokopani, ko se je dr. Anar Perdan sama s sirdarjem, vodjo nosačev in kuharjev, vrnila v Katmandu in pripovedovala podrobnosti o nesreči.

Bojan Počkar in Žiga Petrič, ki sta dotlej kot dokaj stalna alpinistična naveza preplezala vrsto zahtevnih smeri v domačih in tujih gorah, sta se 2. oktobra odpravila na goro Kabru nasproti Vzhodni Kumbakarni, s katere sta hotela natančno pregledati »svojo« steno in se poleg tega dobro aklimatizirati na višino. Na tem sedemtisočaku sta na nadmorski višini približno 6000 metrov postavila šotorček, nato pa plezala še višje na goro. Ni znano, kako visoko sta prišla, vsekakor sta se proti večeru vrnila pod svojo platneno streho, kjer sta nameravala prespati in se naslednji dan vrniti v bazni tabor, da bi potem čimprej začela delo na Džanuju.

Ta dan in to noč pa je na gori začelo močno snežiti. Naslednji dan, ko bi se morala alpinista vrniti, je zdravnica dr. Perdanova po gorskem pobočju, kjer ju je še prejšnji dan lahko opazovala z daljnogledom, videla le sledove velikih plazov, o fantih pa ni bilo ne duha ne sluha. Kolikor je bilo mogoče, je skupaj s sirdarjem in še enim nosačem pregledala spodnje dele gorskega pobočja, čakala v baznem taboru še dvanajst dni, potem pa obupala in se po malone 14 dneh potovanja vrnila v Katmandu, od tod pa v Slovenijo.

NEVARNO ZBLIŽANJE S SNEŽNIM PLAZOM, KI BI BILO LAHKO USODNO

PRIPOVED IZ POD PLAZOVINE

ANDREJ TERČELJ, BORUT ČRNIVEC

Odkar pomnim, pozimi rad zahajam v gore in uživam v zimski idili. Polnjenje baterij je eden izmed stranskih motivov, glavni pa je bil in ostaja, da se s smučmi na nogah spustim z neobljudenih vrhov po nedotaknjenih zasneženih strminah. Čeprav sem užival tako že preko trideset zim, me vsaka razveseli drugače, na svoj način. Minulo si bom zapomnil še posebej, saj sem si pridobil bogato izkušnjo, ki bi se lahko končala tudi povsem drugače. Nezgoda, ki jo občutiš na lastni koži, je še posebej dragocena izkušnja, če se le konča srečno. Spodnje vrstice sprejmite le kot pripoved preživelega ponesrečenca brez posledic in naj bodo v vednost in premislek ljubiteljem zimske narave.

PREIZKUS TRDNOSTI

Zadnja zima je bila po mojem prepričanju nekaj posebnega, žal tudi po številnih nesrečah. Padavin je bilo si-

cer povprečno, toda nizke temperature in vseskozi prisotna snežna odeja so dajali vtis bogate zime. Daljših otoplitev ni bilo, tako da sneg nikoli ni povsem izginil in pobočja niso pokazala kopnih reber. Severna pobočja so bila bogatejša s puhasto snežno odejo, saj je južna sonce hitreje osrenilo.

Tako kot že mnogokrat doslej sva se s prijateljem Borutom domenila, da se ob prvem primernem vremenu odpraviva na turo. Izbrala sva si nama dobro znano Sleme, ki sva ga že večkrat presmučala, najpogosteje na severno stran proti Savi Dolinki. Zaradi lege pobočja, višine in obilice padavin sva si obetala dobre razmere. Zadnje sneženje je prenehalo pred tednom dni, a nizke temperature so obljubljale tako željen in težko pričakovan pršič. Zadnje dni svečana je bilo vreme jasno, brez oblaka, temperatura pa se ni dvignila nad -5°C . Zaradi take napovedi nisva hitela z odhodom in sva začela vzpon šele, ko so prvi sončni žarki obsijali najvišje vrhove. Avto sva pustila v vasi Podkuže